

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

УСТАНОВА ЗА СМЕШТАЈ

ГЕРОНТОЛОШКИ
ЦЕНТАР
КРАГУЈЕВАЦ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Геронтолошки центар
у Крагујевцу
Број 75 f
дана 17.02.2022.

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ

ГЕРОНТОЛОШКОГ ЦЕНТРА У КРАГУЈЕВЦУ

ЗА 2021. ГОДИНУ

КРАГУЈЕВАЦ, фебруар 2022. године

САДРЖАЈ ИЗВЕШТАЈА

I ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О УСТАНОВИ ЗА СМЕШТАЈ	3
II УВОДНИ ДЕО	3
ПРЕДМЕТ ИЗВЕШТАЈА	3
ОСНОВА ЗА ИЗРАДУ ИЗВЕШТАЈА	3
КОМЕ ЈЕ НАМЕЊЕН ИЗВЕШТАЈ И КО ЂЕ ГА РАЗМАТРАТИ	3
III УСТАНОВА КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА	4
1. ОРГАНИЗАЦИЈА И УСЛОВИ РАДА	4
ДЕЛАТНОСТ УСТАНОВЕ ЗА СМЕШТАЈ КОРИСНИКА	4
ГРУПЕ УСЛУГА	4
СПЕЦИФИКАЦИЈА УСЛУГА	4
СВРХА УСЛУГЕ	5
КОРИСНИЧКЕ ГРУПЕ КОЈИМА ЈЕ УСЛУГА НАМЕЊЕНА	5
ВРСТЕ ДОМСКОГ СМЕШТАЈА	5
ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ У УСЛУГАМА СМЕШТАЈА	6
СМЕШТАЈНИ КАПАЦИТЕТ	7
Приступачност особама са инвалидитетом	8
2. ЗАПОСЛЕНИ РАДНИЦИ	8
3. ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА	10
4. САРАДЊА СА ДРУГИМ АКТЕРИМА	10
IV КОРИСНИЦИ УСЛУГЕ СМЕШТАЈА	11
УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА ДОМСКОГ СМЕШТАЈА НА АКТИВНОЈ ЕВИДЕНЦИЈИ УСТАНОВЕ	11
ПОКАЗАТЕЉИ КОРИСНИКА	12
НАСИЉЕ НАД КОРИСНИЦИМА	21
ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА	21
V СТРУЧНИ РАД	25
VI ОСТАЛЕ УСЛУГЕ КОЈЕ УСТАНОВА ПРУЖА	27
VII ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА	27
ЛИЦЕНЦИРАЊЕ	27

I ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О УСТАНОВИ ЗА СМЕШТАЈ

Установа за смештај: ГЕРОНТОЛОШКИ ЦЕНТАР КРАГУЈЕВАЦ
Место (општина/град): КРАГУЈЕВАЦ
Година оснивања: 1962.
В.д. директора: Јелена Миловановић, дипл.политиколог
E-mail: gerontoloski.kg@gmail.com
Адреса и пош. број: Краља Милана IV број 90, 34000 Крагујевац
Телефони/факс: 034-504-301; 034-504-330

II УВОДНИ ДЕО

ПРЕДМЕТ ИЗВЕШТАЈА

Предмет извештаја је функционисање установе, са аспекта пружаоца услуга, корисника услуга и са аспекта дела система социјалне заштите.

ОСНОВА ЗА ИЗРАДУ ИЗВЕШТАЈА

Основа за израду извештаја су правни акти установе, документација о корисницима услуга, као и записници са састанака чланова Колегијума и Стручног тима установе.

КОМЕ ЈЕ НАМЕЊЕН ИЗВЕШТАЈ И КО ЋЕ ГА РАЗМАТРАТИ

Извештај о раду ће разматрати чланови Колегијума и Завод за социјалну заштиту.

III УСТАНОВА КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА

1. ОРГАНИЗАЦИЈА И УСЛОВИ РАДА

ДЕЛАТНОСТ УСТАНОВЕ ЗА СМЕШТАЈ КОРИСНИКА

Делатност установе је смештај старих лица, по Уредба о мрежи установа социјалне заштите ("Службени гласник РС", број 12/2013). Установа је у току 2016. год. добила лиценцу за капацитет од 334 корисника. У току 2017. год. Установа је реновирала једну собу и на тај начин повећала капацитет на 337 корисника.

Установа у свом раду се првенствено руководи Законом о социјалној заштити "Службени гласник РС", бр. 24/2011

Домским смештајем кориснику се обезбеђује становање и задовољење основних животних потреба, као и примарна здравствена заштита.

Установа има Статут, којим се ближе уређује делатност, управљање, пословање, као и друга питања од значаја за рад установе. Статут је донео управни одбор, 2014. године и очекује се усвајање од стране ресорног министарства.

По Статуту, установа обавља делатност:

- 87.10 - делатност смештајних установа с медицинском негом
- 87.30 - рад установа за старија лица и лица са посебним потребама
- 87.20 - социјално старање у смештајним установама за лица с тешкоћама у развоју, душевно оболеле особе и особе с болестима зависности
- 87.90 - остали облици социјалне заштите са смештајем
- 88.10 - социјална заштита без смештаја за старија лица и лица с посебним потребама
- 88.99 - остала непоменута социјална заштита без смештаја
- 86.21 - општа медицинска пракса
- 86.22 - специјалистичка медицинска пракса

ГРУПЕ УСЛУГА

Услуге социјалне заштите које се пружају у установи су:

- услуге процене и планирања - процена стања, потреба, снага и ризика корисника и других значајних особа у његовом окружењу; израда индивидуалног плана пружања услуга и мера правне заштите и других процена и планова;
- услуге смештаја - домски смештај; смештај у прихватилиште и друге врсте смештаја.

СПЕЦИФИКАЦИЈА УСЛУГА

Услуга институционалне заштите Геронтолошког центра је домски смештај одраслих и старијих лица.

Услуга ваниинституционалне заштите установе је прихватилиште за одрасла и старија лица

СВРХА УСЛУГЕ

Сврха услуге домског смештаја одраслих и старијих састоји се у одржавању или унапређењу квалитета живота, њихове самосталности, односно припреме за одржив независан живот.

Сврха смештаја у прихватилиште је задовољавање основних потреба појединца или породице којима је потребно неодложно осигурати безбедност у кризним ситуацијама.

Ова услуга је усмерена ка процени потреба за другим услугама и започињању процеса помоћи кориснику за успостављање стабилног породичног или независног живота, превазилажење кризне ситуације и одрживих решења у будућности. Услуга је усмерена на успостављање осећања сигурности као основе за даљи напредак и оснаживање корисника, ради подизања њихове способности за безбедан живот и укључивање у заједницу.

КОРИСНИЧКЕ ГРУПЕ КОЈИМА ЈЕ УСЛУГА НАМЕЊЕНА

Корисници услуга су пунолетна лица од навршених 26 до навршених 65 година (одрасли) и пунолетно лице старије од 65 година (старији корисник) када је његово благостање, безбедност и продуктиван живот у друштву угрожен ризицима услед старости, инвалидитета, болести, породичних и других животних околности.

Установа пружа услуге одраслим и старијим корисницима:

- ако има телесне, интелектуалне, сензорне или менталне тешкоће или тешкоће у комуникацији, и када се, услед друштвених или других препрека, сусреће с функционалним ограничењима у једној или више области живота;
- ако постоји опасност да ће постати жртва или ако јесте жртва самозанемаривања, занемаривања, злостављања, експлоатације и насиља у породици;
- ако се суочава с тешкоћама због поремећених односа у породици, зависности од алкохола, дрога или других опојних средстава или због других облика друштвено неприхватљивог понашања и других узрока;
- ако је жртва трговине људима;
- ако је страни држављанин и лице без држављанства у потреби за социјалном заштитом;
- ако има потребе за домским смештајем и друге потребе за коришћењем социјалне заштите.

Установа пружа услуге домског смештаја:

- старијим лицима
- одраслим и старијим лицима са интелектуалним тешкоћама и душевно оболелим
- одраслим и старијим лицима са телесним инвалидитетом

Услуге прихватилишта се пружају:

- одраслим и старим лицима у кризним ситуацијама, бескућницима и просјацима.
-

ВРСТЕ ДОМСКОГ СМЕШТАЈА

Домски смештај обезбеђује се као:

- 1) стандардни смештај;
- 2) смештај уз интензивну или додатну подршку;
- 3) ургентни смештај;
- 4) повремени смештај;

ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ У УСЛУГАМА СМЕШТАЈА

Услуге смештаја остварују се кроз програмске активности, којима се у складу са проценом потреба корисника, обезбеђује:

- 1) задовољавање основних животних потреба и осигурање безбедног и пријатног окружења;
- 2) развој и очување потенцијала корисника;
- 3) правна подршка;

1) Активности усмерене ка задовољавању основних животних потреба и осигурању безбедног и пријатног окружења

Активности помоћи и подршке усмерене су ка задовољавању основних потреба и осигурању безбедног и пријатног окружења корисника, и у складу са проценом потреба корисника, обухватају:

- Обезбеђивање исхране у складу са развојним и здравственим потребама корисника;
- Помоћ при облачењу и пресвлачењу;
- Помоћ при храњењу и обављању личне хигијене (туширање и купање);
- Помоћ при кретању;
- Помоћ при одржавању хигијене усне шупљине, ногу и ноктију;
- Помоћ при бријању и шишашњу;
- Помоћ при обављању физиолошких потреба;
- Помоћ при одржавању хигијене кревета и простора;
- Давање преписане терапије;
- Санирање и нега мањих повреда;
- Контрола виталних функција (притисак, температура, ниво шећера у крви, уношење и избацивање течности и сл.);
- Набавку одеће и обућу примерене узрасту и временским приликама;
- Обезбеђивање прикладне декорације која одражава индивидуалне укусе и жеље корисника;
- Обезбеђивање доволно простора и опреме који кориснику омогућавају приватност;
- Чишћење заједничких просторија, соба и припадајућих санитарних просторија;
- Прање и пеглање постельног рубља;
- Прање и пеглање личног рубља;
- Помоћи приликом одржавања простора у којем бораве и старања о личним стварима;
- По потреби пратња корисника приликом одласка код лекара или до других потребних служби ван установе.

2) Активности усмерене ка развијању и очувању потенцијала корисника

Активности усмерене ка развијању и очувању потенцијала корисника, као и припреми за одржив независан живот, реализују се у складу са сврхом смештаја, карактеристикама корисничке групе, капацитетима корисника, индивидуалним планом и у складу са проценом потреба корисника обухватају појединачне и групне приступе ради:

- Подршке у изградњи и одржавању позитивних односа са другим лицима у окружењу;
- Организовања радно-окупационих и едукативних активности које подстичу стицање нових знања и вештина;
- Подршке у одржавању контакта са биолошком породицом и другим лицима значајним за корисника;
- Организовања слободног времена у складу са потребама и интересовањима корисника;

- Организовања културно-забавних садржаја у складу са интересовањима, жељама и способностима корисника у установи и изван ње;
- Развоја вештина за препознавање и решавање проблема;
- Развоја комуникационих вештина;
- Развоја вештина за самозаштиту;
- Развоја вештина и знања потребних за живот и рад изван институције;
- Пружања рехабилитационих и терапијских услуга;
- Помоћи у учвршћивању стечених знања и вештина.

3) Активности правне подршке

Активности правне подршке и усмеравања, у складу са проценом потреба корисника, обухватају:

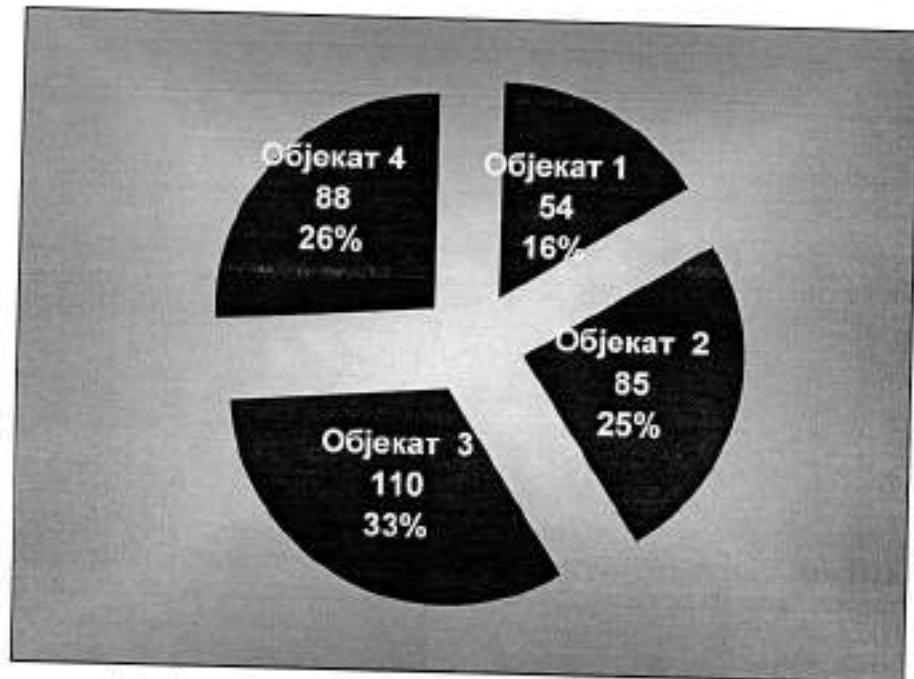
- Иницирање утврђивања и решавања грађанско-правног статуса корисника;
- Обезбеђивање доступности правне помоћи и подршке у складу са потребама корисника;
- Обезбеђивање комуникације корисника страних држављана са дипломатско конзулатарним представништвима;
- Друге послове правне подршке и усмеравања, у складу са посебним прописом.

СМЕШТАЈНИ КАПАЦИТЕТ

Установа има четири објеката за смештај корисника укупне површине 6.221,83 m²:

- Објекат 1 – корисницима се пружа подршка III и IV степена
- Објекат 2 – корисницима се пружа подршка I, II и III степена
- Објекат 3 – корисницима се пружа подршка I и II степена
- Објекат 4 – А блок - корисницима се пружа подршка III и IV степена
- Објекат 4 – Б блок - корисницима се пружа подршка I и II степена

РБ	Објекат	Година изградње	Површина m ²
1.	Објекат 1	1962.	1.329,49
2.	Објекат 2	1972.	1.151,70
3.	Објекат 3	1976.	1.406,64
4.	Објекат 4	2003.	2.334,00
Укупно			6.221,83

Графикон 1. – Смештајни капацитет по објектима

Приступачност особама са инвалидитетом

Установа има обезбеђену приступачност особама са инвалидитетом.

У спратним објектима је обезбеђен лифт, осим у објекту где су смештени корисници независне категорије. Постоје фиксне рампе и рукохвати у свим објектима.

2. ЗАПОСЛЕНИ РАДНИЦИ

9. Број свих запослених и ангажованих радника за услугу домски смештај на дан 31.12.2021. према статусу запослених

	Радно место						Укупно
	Руководећи радници	Стручни радници	Стручни сарадници	Сарадници	Фин-админ	Технички радници	
Радни однос заснован на неодређено време	2	7	4	57	9	47	126
Радни однос заснован на одређено време	0	1	2	3	2	3	11
Ангажовање на обављању ПП послова или другом типу уговора	0	1	1	2	0	0	4
Приправници и стажисти	0	0	0	0	0	0	0
Укупно	2	9	7	62	11	50	141

Рад на одређено време се односи на раднике који су на замени запослених који су одсутни због боловања преко 30 дана.

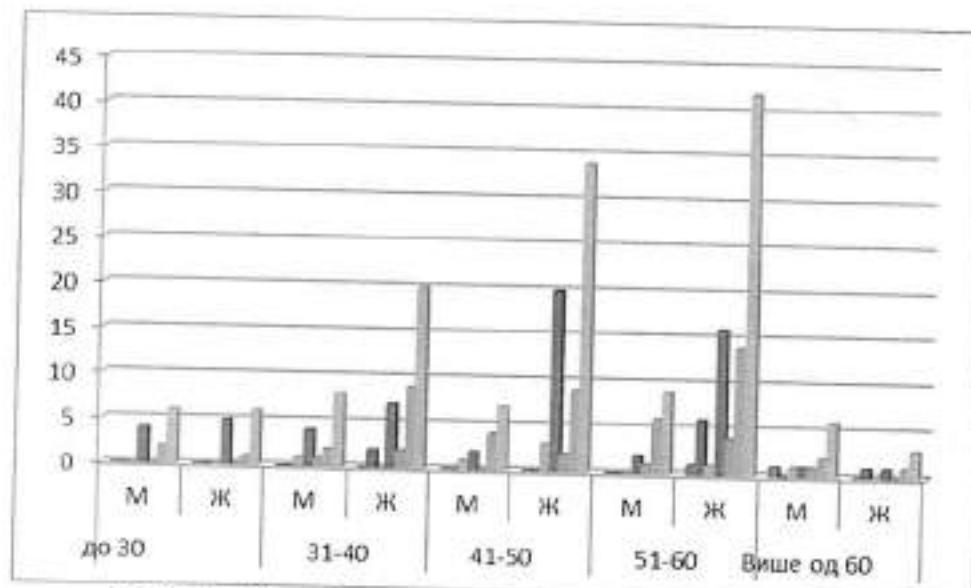
Ангажован стручни радник је лекар психијатар, који је ангажован уговором о допунском раду, а плаћа се по оствареним доласцима.

Стручни сарадник је нутрициониста, који је ангажован уговором о допунском раду, а плаћа се по оствареним доласцима.

Напомена: Директор Установе је приказан као руководећи радник, са заснованим радним односом на неодређено време, а има статус именованог лица.

11. Структура свих ангажованих радника (на пружању услуге домског смештаја) према радном месту, старости и полу на дан 31.12.

Врста поса	до 30		31-40		41-50		51-60		Више од 60		Укупно М	Укупно Ж	Укупно о
	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж			
Руководећи радници	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	2
Стручни радници	0	0	0	2	0	0	0	6	0	1	0	9	9
Стручни сарадници	0	0	1	0	1	3	0	1	1	0	3	4	7
Сарадници	4	5	4	7	2	20	2	16	1	1	13	49	62
Финан-админ.радници	0	0	1	2	0	2	1	4	1	0	3	8	11
Технички радници	2	1	2	9	4	9	6	14	2	1	16	34	50
Укупно	6	6	8	20	7	34	9	42	6	3	36	105	141
Укупно	12		28		41		51		9		141		141

Графикон 2. – Структура запослених по полу и старости

Графикон 3. – Структура запослених по областима рада

3. ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА

У складу са потребама корисника, нове организације рада и законском регулативом, установа интензивно ради на едукацији кадрова.

У току године, запослени су присуствовали бројним стручним скуповима и семинарима.

Уочена је потреба за стручним усавршавањем стручних радника и стручних сарадника по акредитованим програмима:

- 1) Окупациона терапија особа са деменцијом
- 2) Комуникација са особама са психичким поремећајима
- 3) Интерни мониторинг и евалуација услуга у систему социјалне заштите
- 4) Ефикасна комуникација са старима
- 5) Успешно управљање пројектима и људским ресурсима

Такође, запослени су присуствовали семинарима из области примене законске регулативе из области:

- Радних односа – Закон о раду
- Јавних набавки – Закон о јавним набавкама

Постоји и потреба за континуираном едукацијом за правнике, буџетско рачуноводство, јавне набавке, области рузвовођења, области стандардизације, области информатике као и континуирана едукација здравствених радника

4. САРАДЊА СА ДРУГИМ АКТЕРИМА

Министарство рада и социјалне политике – сарадња се остварује у реализацији програма рада установе. У време проглашене епидемије, надлежно министарство је пружало континуирану подршку и помоћ у циљу превазилажења кризе.

Републички завод за социјалну заштиту - сарадња се одвија у делу унапређења рада и пружања услуга социјалне заштите.

Комора социјалне заштите – стручни радници и стручни сарадници су чланови Коморе.

Центар за социјални рад „Солидарност“ Крагујевац – установа активно сарађује са центром у редовним активностима.

Установа сарађује и са многим центрима за социјални рад, установама за збриљавање старих, клубовима пензионера, Заводом за збрињавање одраслих „Мале Пчелице“. Ова сарадња се одвија првенствено кроз редовни рад у заштити корисника, у размени искустава, али и у делу размешене услуге у делу организовања излета за кориснике, дружења корисника, организовање такмичења у друштвеним играма и слично.

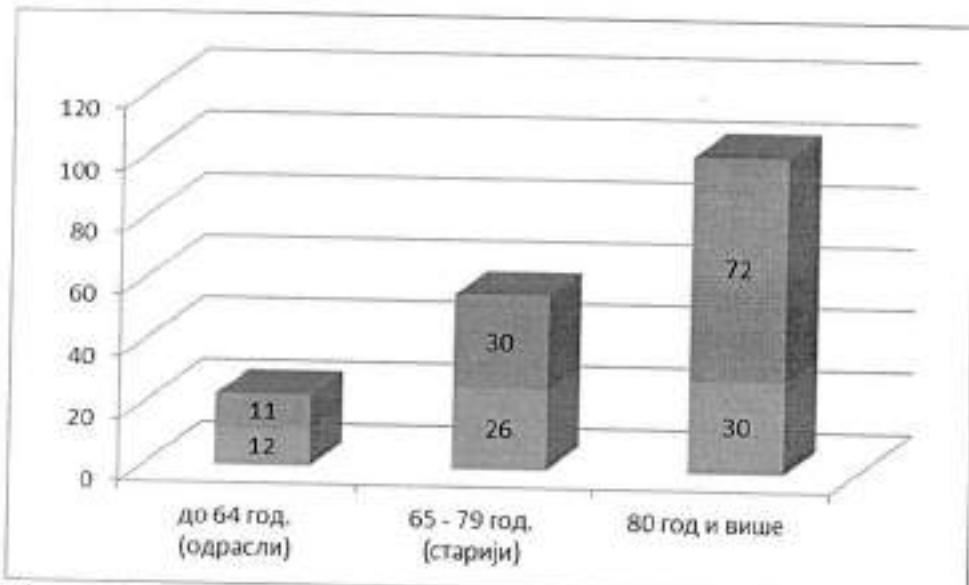
Установа интензивно сарађује са Домом здравља, посебно у делу обављања услуга лабораторије и консултативних специјалистичких прегледа.

Сарадња са Клиничким центром се одвија у делу хоспитализације корисника, дијагностичких процедура, консултативне активности и друго.

IV КОРИСНИЦИ УСЛУГЕ СМЕШТАЈА

УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА ДОМСКОГ СМЕШТАЈА НА АКТИВНОЈ ЕВИДЕНЦИЈИ УСТАНОВЕ

Старост	Укупно смештених у 2021. години
до 64 год. (одрасли)	79
65 - 79 год. (старији)	182
80 год и више	207
Укупно	468

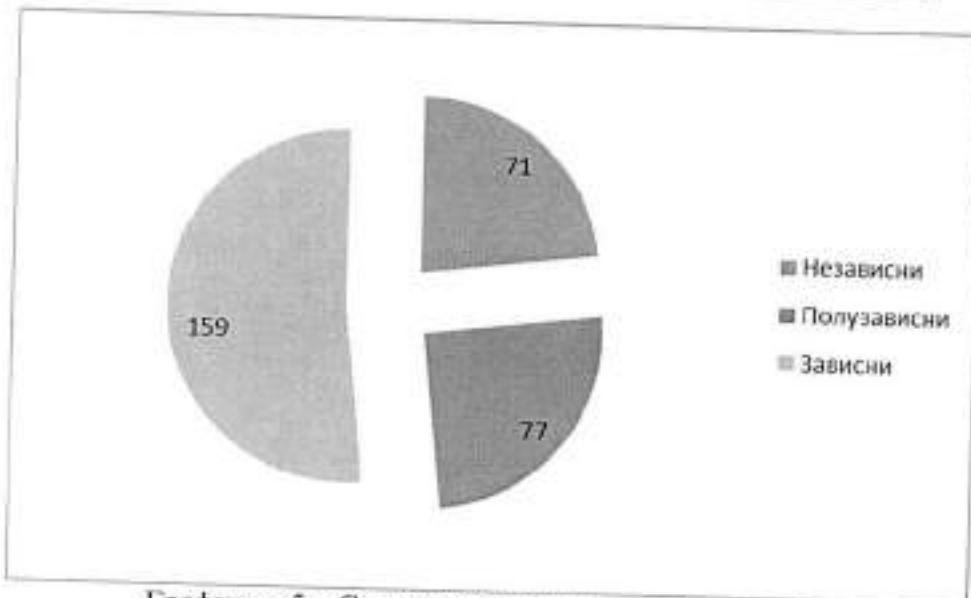

Графикон 4 – Структура примљених корисника у 2021. по годинама и полу

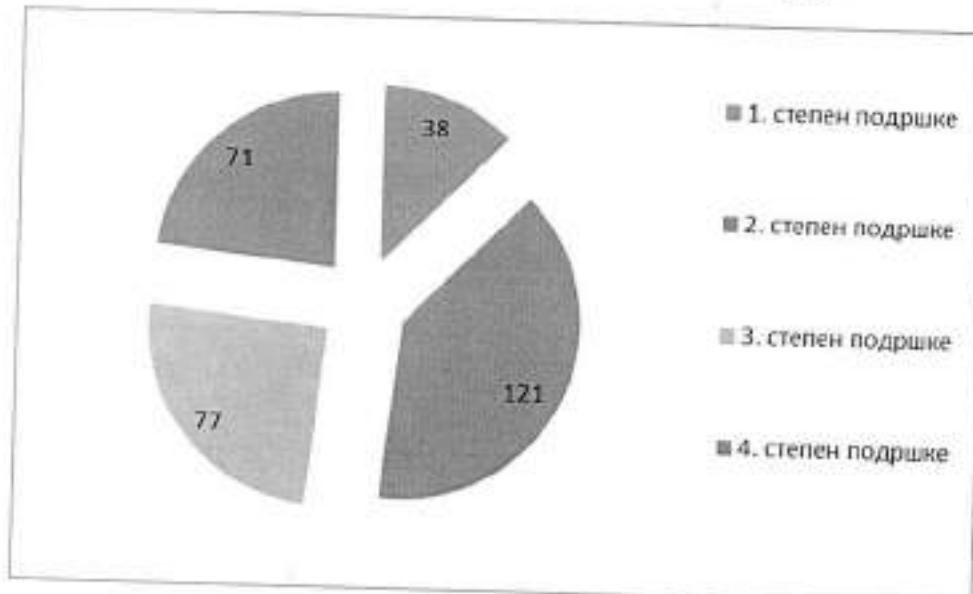
ПОКАЗАТЕЉИ КОРИСНИКА

29. Број корисника према утврђеном степену зависности и старости на дан 31.12.

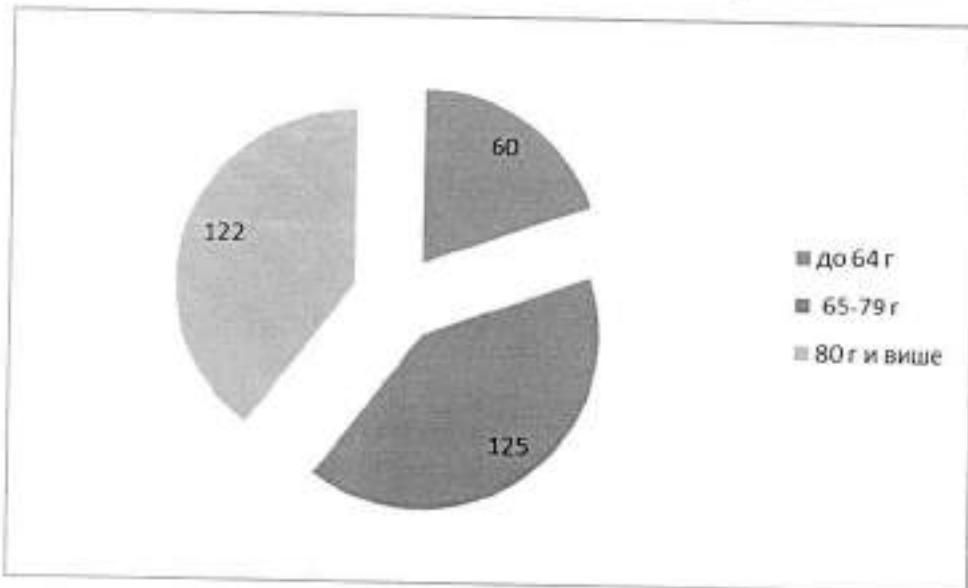
Степен функционалне зависности	до 64 г	65-79 г	80 г и више	Укупно
Независни	12	24	35	71
Полузависни	26	36	15	77
Зависни	22	65	72	159
Укупно	60	125	122	307

Графикон 5 – Структура корисника по категорији

Графикон 6 – Структура корисника по степену подршке

Графикон 7 – Структура корисника по старости

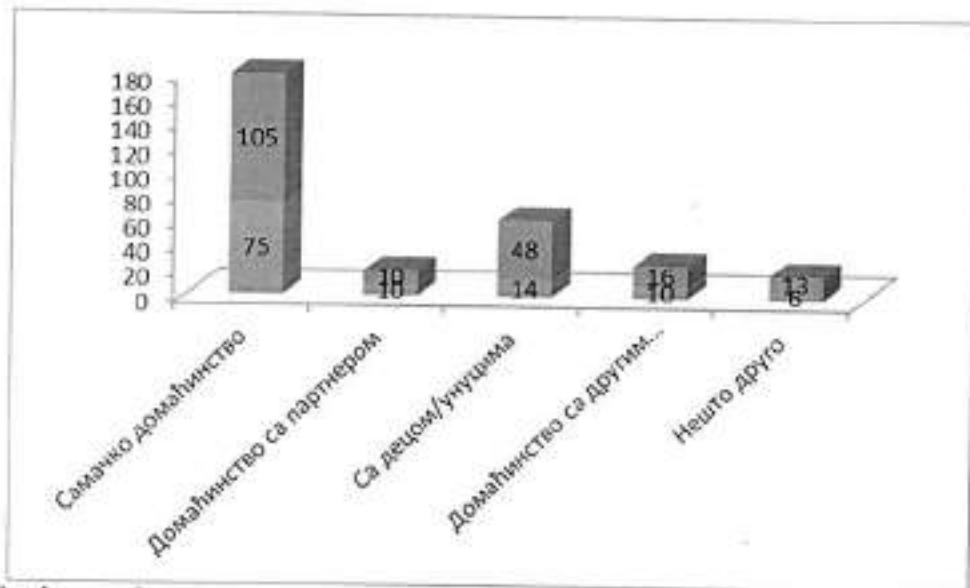
22. Корисници домског смештаја према брачном статусу пред смештај у доми полу, на дан 31.12.			
Брачни статус	Корисници на дан 31.12.		Укупно
	М	Ж	
ожењени/удате	16	12	28
у ванбрачној заједници	0	2	2
неожењени/неудате	37	40	77
разведени	21	31	52
удовци/удовице	41	107	148
Укупно	115	192	307

Графикон 8 – Структура корисника по брачном статусу

23. Корисници домског смештаја према домаћинству у којем су живели (породичном статусу) пре смештај у дом и полу, на дан 31.12.

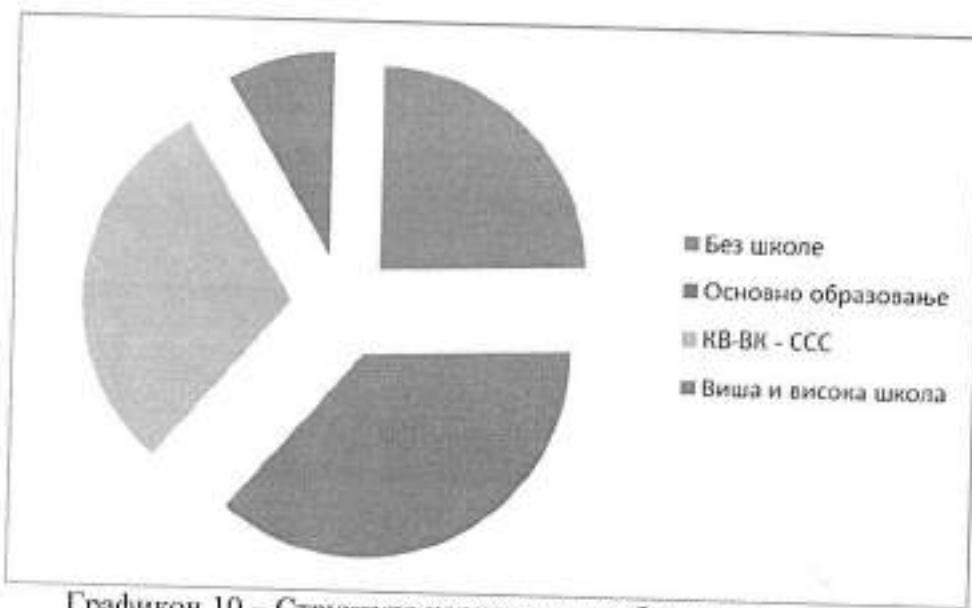
Тип домаћинства/Породични статус пре смештаја	Корисници на дан 31.12.		
	М	Ж	Укупно
Самачко домаћинство	75	105	180
Домаћинство са партнером	10	10	20
Са децом/унуцима	14	48	62
Домаћинство са другим сродницима	10	16	26
Нешто друго	6	13	19
Укупно	115	192	307

Графикон 9 – Структура корисника по породичном статусу пре смештаја

24. Корисници домског смештаја према образовном статусу и полу, на дан 31.12.

Образовни статус	Корисници на дан 31.12.			Укупно
	М	Ж		
Без школе	20	55		75
Основно образовање	31	82		113
КВ-ВК - ССС	48	45		93
Виша и висока школа	16	10		26
Укупно	115	192		307

Графикон 10 – Структура корисника по образовном статусу

25. Корисници домског смештаја према пензијском статусу и старости, на дан 31.12.

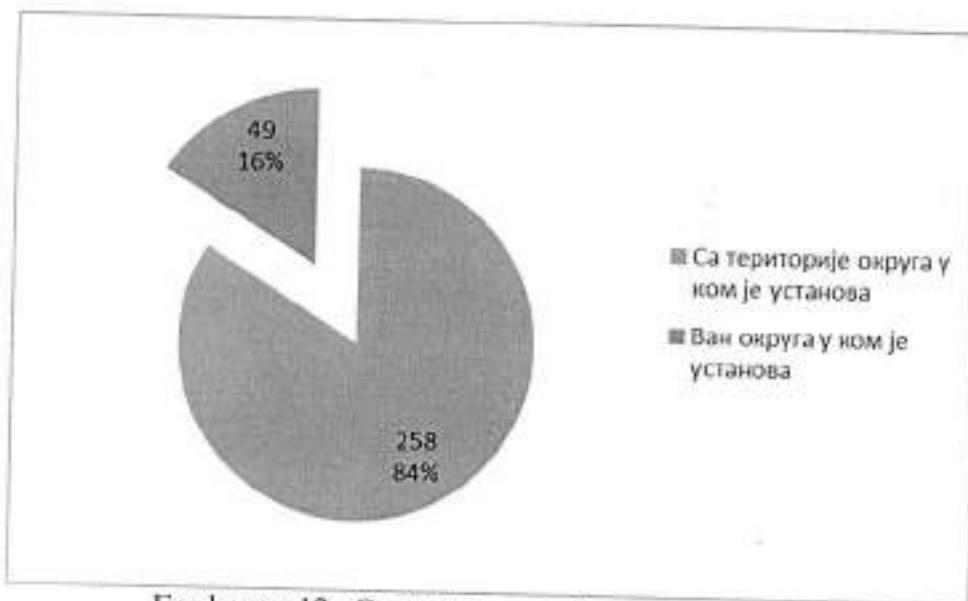
Пензијски статус, на крају тренутне године	Старост			Укупно
	до 64 г	65-79 г	80 г и више	
Лични пензионер	3	49	51	103
Инвалидски пензионер	12	16	12	40
Породични пензионер	6	27	42	75
Пољопривредни пензионер	2	2	6	10
Издржавано лице – није пензионер	31	27	6	64
Нешто друго	6	4	5	15
Укупно	60	125	122	307

Графикон 11 – Структура одраслих (до 65 година) корисника по пензијском статусу

26. Корисници домског смештаја према месту пребивалишта пред смештај у дом, на дан 31.12.

Пребивалиште корисника	Укупно
Са територије округа у ком је установа	258
Ван округа у ком је установа	49
Укупно	307

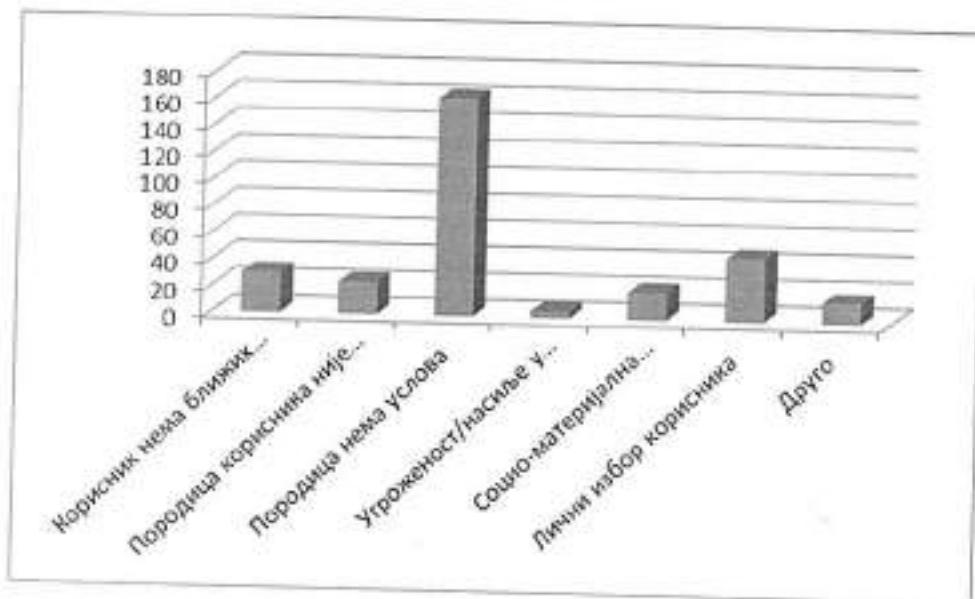

Графикон 12 – Структура старијих по територији

27. Корисници домског смештаја према разлогу смештаја у дом и старости на дан 31.12. (навести само један, доминантан разлог)

	Старост	Укуп

	до 64 г	65- 79 г	80 г и више	но
Корисник нема ближих сродника - децу, брачог или ванбрачног партнера	3	15	12	30
Породица корисника није спремна да води бригу о њему	10	9	5	24
Породица нема услова/ има тешкоће у организацији свакодневног функционисања	26	69	68	163
Угроженост/насиље у породици	1	3	1	5
Социо-материјална угроженост породице (и корисника)	8	11	2	21
Лични избор корисника	3	13	32	48
Друго	9	5	2	16
Укупно	60	125	122	307

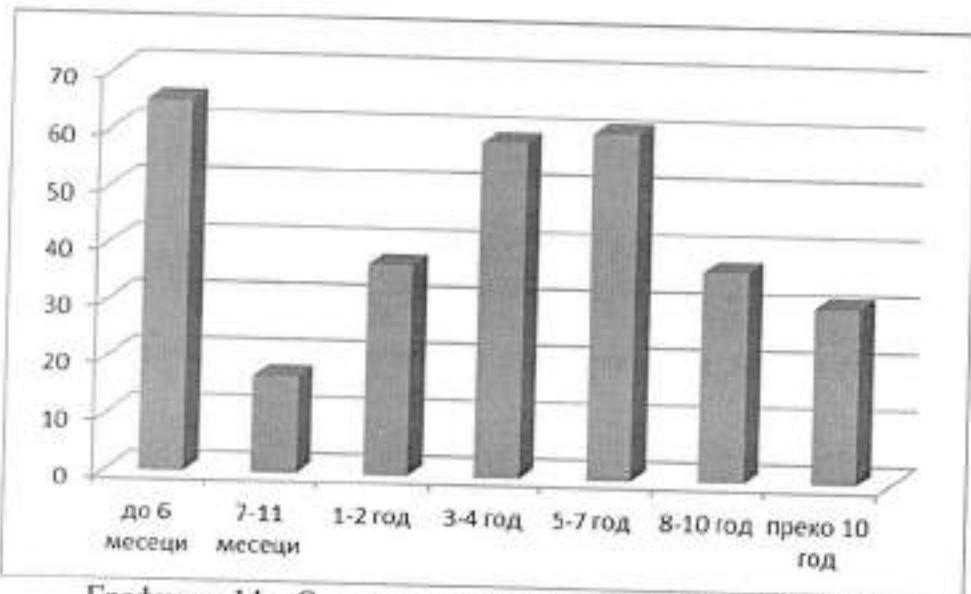

Графикон 13– Структура одраслих по разлогу смештаја

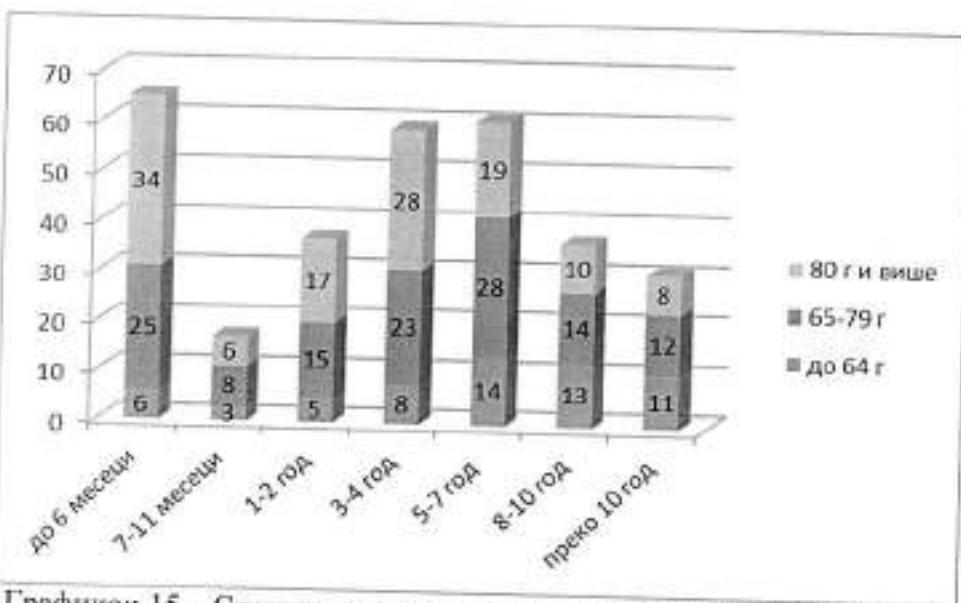
Породица нема услова/ има тешкоће у организацији свакодневног функционисања, заправо представља немогућност пружања услуге неге у породици, што је и најчешћи разлог смештаја.

28. Корисници домског смештаја према дужини боравка у дому и старости на дан 31.12.

Дужина боравка	Старост			Укупно
	до 64 г	65-79 г	80 г и више	
до 6 месеци	6	25	34	65
7-11 месеци	3	8	6	17
1-2 год	5	15	17	37
3-4 год	8	23	28	59
5-7 год	14	28	19	61
8-10 год	13	14	10	37
преко 10 год	11	12	8	31
Укупно	60	125	122	307

Графикон 14 – Структура корисника по дужини смештаја

Графикон 15 – Структура корисника по дужини смештаја и старости

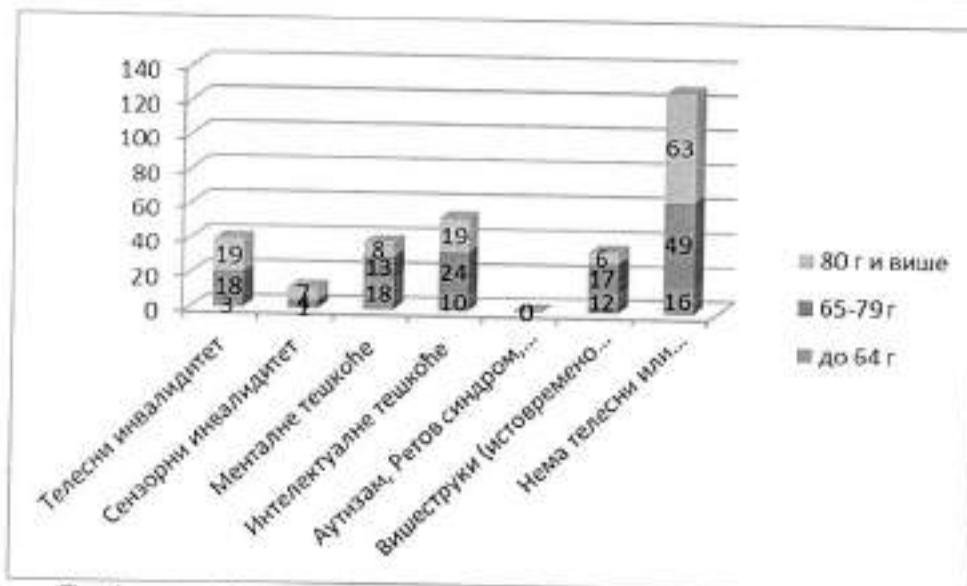
Дужина смештаја недвосмислено указује на прукање услуга палијативне неге, јер је 65 корисника било на смештају краће од 6 месеци.

Најкраћи смештаји су били и мање од 24 часа.

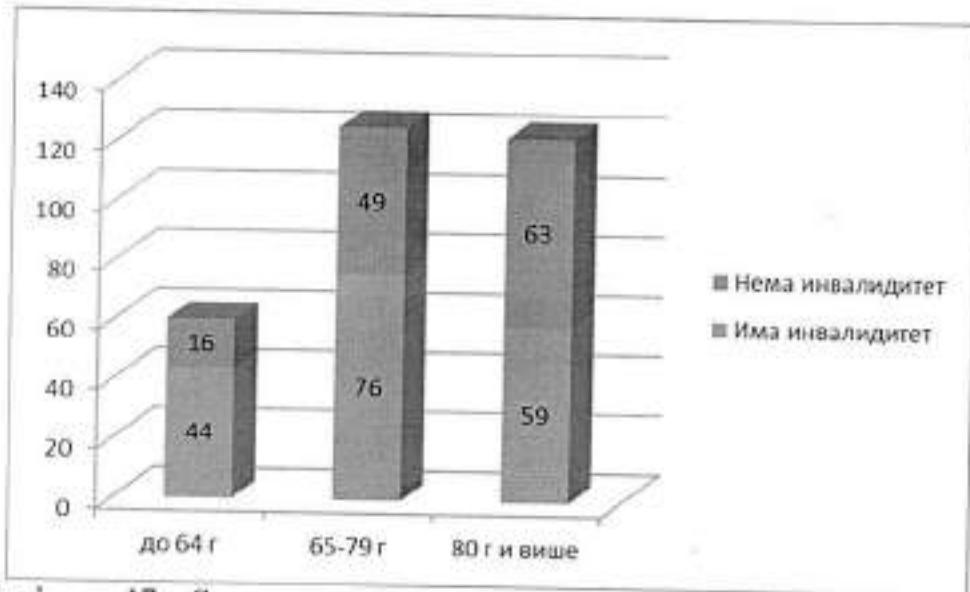
31. Корисници домског смештаја према врстама инвалидитета, менталних и интелектуалних тешкоћа и према старости, на дан 31.12. 2021.

Врста инвалидитета, менталних и интелектуалних тешкоћа	Старост			Укупно
	до 64 г	65-79 г	80 г и више	
Телесни инвалидитет	3	18	19	40
Сензорни инвалидитет	1	4	7	12
Менталне тешкоће	18	13	8	39
Интелектуалне тешкоће	10	24	19	53
Аутизам, Ретов синдром, Аспергеров синдром и други поремећаји	0	0	0	0
Вишеструки (истовремено присуство 2 или више сметњи, тешкоћа, инвалидитета код једне особе)	12	17	6	35

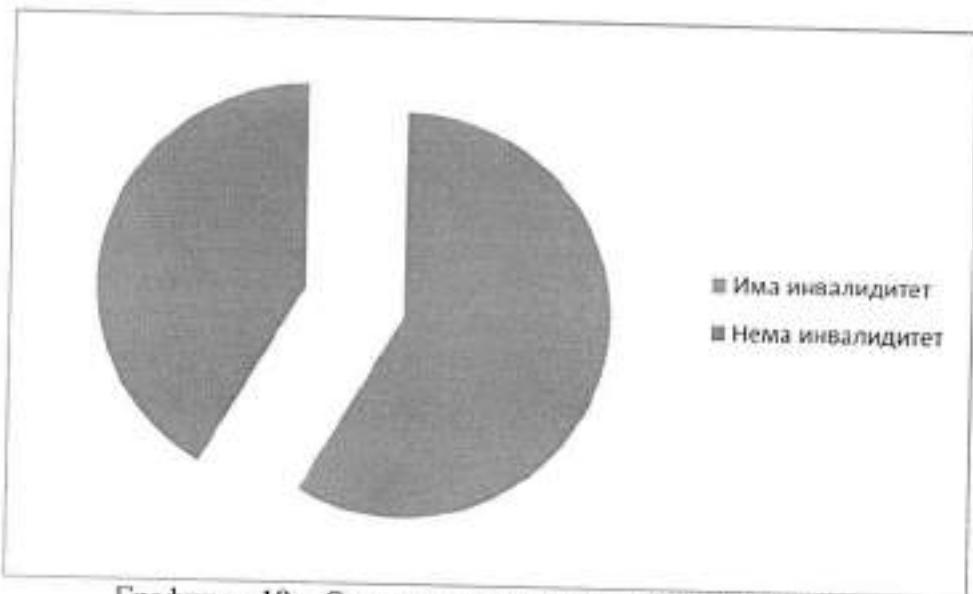
Нема телесни или сензорни инвалидитет, менталне или интелектуалне тешкоти	16	49	63	
Укупно	60	125	122	307

Графикон 16 – Структура корисника по врстама инвалидности

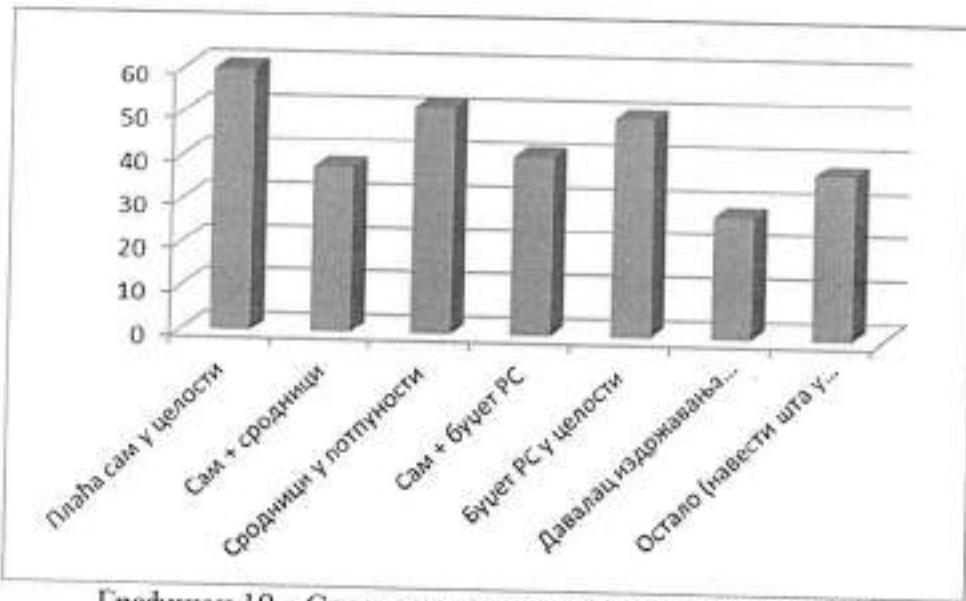
Графикон 17 – Структура корисника по врстама инвалидности и старости

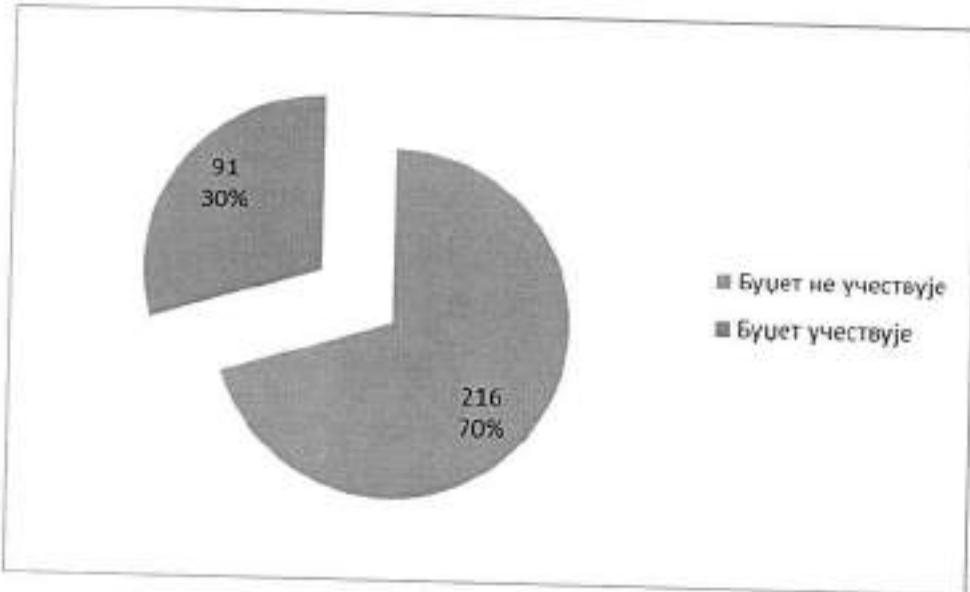
Графикон 18 – Структура корисника по инвалидитету

34. Корисници према начину плаћања смештаја, на дан 31.12.

Плаћање смештаја	Старост			Укупно
	до 64 г	65-79 г	80 г и више	
Плаћа сам у целости	4	22	34	60
Сам + сродници	6	10	22	38
Сродници у потпуности	6	23	23	52
Сам + буџет РС	10	21	10	41
Буџет РС у целости	23	21	6	50
Давалац издржавања (Уговор о доживотном издржавању)	0	28	0	28
Остало (навести шта у наративном изв.)	11	0	27	38
Укупно	60	125	122	307

Графикон 19 – Структура корисника по начину плаћања

Графикон 20 – Структура корисника по учешћу буџета у плаћању

Корисници који имају статус „остало“ су

- Сопственом пензијом, учешће сродника и дотација буџета
- Сродници и дотација буџета

НАСИЉЕ НАД КОРИСНИЦИМА

У 2021. години је пријављено насиље над корисницима и то емоционално. Корисница је пријавила да је медицинска сестра непримереним тоном и речником узнеимирила и изазвала страх. По утврђивању починиоца и изјавама сведока, покренута је дисциплинска одговорност запослене. Од тог периода, радница је на дужем боловању. Два корисника су пријавила нестанак новца – крађу. Случај је пријављен МУП-у и утврђена је одговорност неговатељице. У поступку је одказ уговора о раду. Неговатељица је на дужем боловању од тренутка утврђивања одговорности.

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Здравствена заштита је организована на основу верификоване испуњености услова за пружање услуга примарне здравствене заштите.

Финансирање примарне здравствене заштите је на основу Уговора са Републичким фондом за здравствено осигурање.

Геронтолошки центар располаже ресурсима који омогућавају пружање услуга из области примарне здравствене заштите али и стационарно лечење са продуженом негом и физикалним третманом. Наиме, анализом разлога доласка у установу дошло се до закључка да је највећи проценат оних који имају потребе за здравственом услугом, негом и континуираним здравственим надзором.

Више од 60% смештених корисника чине особе са резултатом АДЛ 0-40, што подразумева њихову ограничenu покретљивост, односно, непокретљивост до те мере да заузимају принудни т.ј. пасивни положај у постели и захтевају потпуну зависност од туђе неге и помоћи у свим сегментима дневног живљења.

Евидентан је пораст броја оболелих од шећерне болести са развијеним микро и макроваскуларним компликацијама, затим хроничне миокардиопатије са честим декомпензованим стањима, обструктивне болести плућа, неуродегенеративних болести, стања после шлогова, пострауматска стања, карциноми у одмаклој фази, деменције и то особа потпуно физички очуваних и без значајних пратећих болести. Капацитет блока са повећаним надзором је 22.

Здравствени радници се едукују кроз програме континуиране медицинске едукације, организоване од стране Министарства здравља, а неговатељи су стекли знање на курсевима који се организују од стране угледних просветних установа, а спроводе се у Геронтолошком центру.

Пораст броја корисника у терминалној фази болести захтева и повећање капацитета установе, али и признање од стране здравственог система, како би се обезбедила средства и бољи услови за третман и негу.

Здравствено стање је у чврстој вези са породичном, материјалном социјалном сфером живота једне особе. Поред здравствених радника и сарадника, корисницима је на располагању стручни тим који чине социјални радници и сарадници. Увидом у комплетно стање корисника сваки проблем се заједнички разматра и одреде се процедуре за сваког корисника понаособ. Неопходно је успоставити покидане везе, одржати постојеће породичне контакте и дати подршку породици, посебно у терминалној фази болести корисника. Тада се интензивира рад са породицом, у смислу психолошке подршке у прихвату неизбежног, а све ово значајно утиче нарочито на ток и исход лечења.

Неопходно је развити код корисника осећај сигурности и поверења, прихватујући нове заједнице и прилагођавање новим условима живота. Циљ је побољшати опште стање корисника или одржати затечено, али и успорити неизбежно, умирити бол, омогућити достојанствен живот дементним и палијативним болесницима. Геронтолошки центар је обезбеђен ресурсима који омогућавају остварење тог циља, а у прилог томе говоре и подаци о попуњености капацитета, смањењу броја компликација, акутних погоршања – самим тим и смањењу хоспитализација наших корисника.

ВРСТЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ О ЗДРАВСТВЕНИМ УСЛУГАМА

Здравствена служба за праћење и проучавање здравственог стања корисника води основну медицинску документацију и помоћна средства за вођење евиденције.

Основна медицинска документација:

- здравствени картон – област опште медицине, интерне медицине, физикалне медицине и рехабилитације
- протокол болесника
- протокол у области лабораторијске дијагностике
- протокол интервенција
- протоколи специјалистичких прегледа
- протокол умрлих

Помоћна средства за вођење евиденције:

- дневна евиденција
- регистар болесника оболелих од болести већег социо-медицинског значаја
- књига евиденције о заразним болестима

Извештаји периодични

- извештај службе опште медицине и специјалистичких прегледа
- извештај лабораторије.

Периодика достављања извештаја о раду:

- Министарству једном годишње

- РФЗО на сваких шест месеци

ЗДРАВСТВЕНЕ УСЛУГЕ ПРУЖАНЕ У 2021. ГОДИНИ

Ова година, као и 2020. је превасходно обележена борбом против Ковида-19.

Извршена је потпуна реорганизација рада, у циљу спречавања појаве и ширења вируса. Објекти су организационо потпуно одвојени и радници су организовани у сменама од по 12 часова рада.

Оваква организација је допринела да од просечно 300 корисника, само 13 је било ковид позитивних. Два корисника су преминула од последица ковида, иначе, са мултиморбидитетом, у терминалним стадијумима болести.

Позитивни корисници су изоловани у црвену зону, која је радила у ковид систему, а корисници нису хоспитализовани због ковида. Оваквом организацијом је спречено оптерећење Клиничког центра.

У циљу постизања очекиваног квалитета сву своју професионалну и стручну пажњу усмерили смо на очување достојанства и вредности личности онима којима је крај живота близу. Наиме, просек година старости и богатство патологије, условљавају ангажовање лекара не само на пријему када се утвђује тренутно здравствено стање већ и на континуираном праћењу стања, лечењу и рехабилитацији. Ово остварујемо свакодневним визитама од стране лекара, применом терапије од стране медицинских техничара, негом неговатеља и радом физиотерапеута на рехабилитацији. Здравствену заштиту смо организовали перманентно током 24 сата, формирањем смена које се непрекидно ротирају. Рад лекара одвија се у две смене, затим кроз приправност током читавог викенда, а током ноћи ургентна стања решавамо позивом екипа СХП.

Код постојања већих организационих или здравствених проблема, лекар Центра долази по позиву, а уколико се здравствено стање корисника погорша у тој мери да здр.служба није у стању да лечи и прати све параметре, корисник се упућује на консултативне прегледе односно лечење у Клинички центар.

Перманентно радимо на подизању нивоа сарадње са локалним институцијама што се позитивно одразило на КЦ Крагујевац, Дом здравља, Апотекарску Установу и Завод за хитну медицинску помоћ.

У објектима за полу зависне и потпуно зависне кориснике рад је континуиран током 24 часа. Током рада држимо се принципа *primum non nocere* (најпре не нашкодити болеснику), увек се држећи начела да не постоји болест већ болесник, а у нашим околностима у терминалном стадијуму болести, што потврђује смртност од 25% укупног броја умрлих у првих месец дана смештаја.

У циљу свеобухватнијег сагледавања стања и потреба корисника обавља се и генерална визита тимски (лекар, главна сестра, терапијска сестра, социјални радник, неговатељи) када се сагледавају сви аспекти здравствених проблема, примена ординиране терапије, одржавање личне и опште хигијене и задовољавање социјалних потреба корисника потпуно зависних од његе и помоћи. Прегледи особа независних од његе и помоћи одвијају се преко амбулантног рада.

Корисницима Установе неопходна је организована, континуирана и пре свега правовремена и стручна здравствена нега и заштита. У том циљу непрекидно се спроводе мере личне и опште хигијене, превентивне и куративне заштите.

Услуге здравствене заштите усклађене су Правилником о номенклатури здравствених услуга на примарном нивоу

- први преглед одраслих ради лечења
- први преглед интернисте
- први преглед физијатра
- први преглед психијатра
- први преглед неуролога

- поновни преглед лекара опште праксе
- поновни специјалистичко-консултативни прегледи
- превентивни прегледи одраслих
- скрининг- рано откривање шећерне болести
- скрининг- рано откривање кардиоваскуларног ризика
- скрининг- рано откривање рака дебелог црева
- скрининг- рано откривање депресије
- кратке посете лекару

Превентивно дијагностичке и терапијске услуге

- узимање материјала за анализу и тестирање
- примена пероралне, парентералне, инхалаторне терапије, оксигено терапије као и локалне
- дренажа и испирање рана
- екстракција страног тела
- катетеризација и испирање мокраћне бешике
- имобилизација, фиксација и привремено збрињавање прелома и повреда зглобова
- превијање и заустављање површинског квартрења
- здравствена нега оболелих и непокретних
- превенција и третман декубита
- спровођење имунизације
- санитетски превоз

Од програма личне хигијене корисника спроводе се:

- умивање, хигијена усне дупље
- купање, прање косе најмање једном недељно
- хигијена ногтију
- хигијена коже
- дезинфекција руку пре узимања оброка
- профилакса декубитуса (уклањање ергогених чинилаца)

Од програма опште хигијене спроводе се :

- хигијена корисничких соба током 24 часа
- прање,чишћење и дезинфекција WC-а, кревета и ноћних сточића
- дезинфекција ноћних посуда
- прање и пеглање личног и постельног рубља
- дезинфекција прибора за јело
-

Од програма куративне медицине спроводе се:

- свакодневни лекарски прегледи путем визита или амбулантно
- редовно праћење виталних знакова (ТА, пулс, температура, дисање, бол)
- примена пероралне, парентералне и инхалаторне терапије
- пласирање катетера, превијање, испирање уха
- спровођење физикалне терапије

У Установи постоји и мини лабораторија. Рад је минималан јер се од анализа раде:

- седиментација,
- гликемија,
- биохемијски преглед урина,

Врста пружених услуга превентивне здравствене заштите

Континуирано се ради на:

- здравствено васпитном раду путем индивидуалног рада и рада у мањој групи

- раду на здравственом просвећивању у смислу благовременог упознавања са током хроничних болести и езогеним чиниоцима који могу да утичу позитивно или негативно на исход (ваздушни притисак, исхрана, пушење, физичка активност).
- превенцији декубитуса
- дезинфекцији (простора, намештаја, посуда, инструмената), дезинсекција и дератизација.

Током године одрађени су и обавезни санитарни прегледи радника са посебним акцентом на оне који су у директном контакту са корисницима и учествују у процесу припреме, дистрибуције хране и исхране корисника. Испитивање хигијенског стања (радних површина, инструмената, завојног материјала, руку особља, ваздуха...) одрађено је четири пута, резултати уредни.

Такође, у више наврата је одрађена и дезинфекција, дезинсекција и дератизација корисног простора.

V СТРУЧНИ РАД

Ковид епидемија је нови изазов и за стручни рад у Установи.

Поред великог нездовољства корисника због немогућности несметаног изласка из установе, заступљени су и континуирани страх, отуђеност, безвљност, алатија.

Ради обезбеђења социјалне сигурности и што боље адаптације на домске услове живота корисницима током године су пружане услуге стручног рада.

Специфичност пријема у току године је и обавезна изолација, коју корисници изузетно тешко подносе. Период адаптације је изузетно тежак и стресан за кориснике и сроднике.

Изражено је нездовољство сродника и велики је притисак на стручне раднике.

Приоритетне потребе корисника, у време забране изласка су набавка свакодневних потрепштина, подизање новца из банака, а те потребе задовољавају радни терапеути и инструктори.

Згог забране окупљања у групама, радне и окупационе активности се обављају по собама, тако да је друштвени фактор сведен на минимум.

Уз максималну укљученост самог корисника Стручни тим има посебну одговорност у спровођењу свих фаза стручних поступака, пријемне процене, процене израде индивидуалног плана услуга и отпушта корисника.

Методе и технике процене потреба које користимо у стручном раду су анализа упутне документације, интервју са корисником и сродницима и опсервација понашања корисника.

Почетну процену вршимо холистичким приступом, а обухвата личност и карактеристике понашања, идентификацију приоритетних потреба, снаге личности, ризике, способности и интересовања. Наиме, важно је особу сагледати као личност, целовиту са свим особинама, потребама, жељама.

На основу пријемне и процене, формира се индивидуални план услуге. На основу идентификованих приоритетних потреба, дефинишу се циљеви који се жели постићи, индикатори и активности за постизање циљева и жељених исхода, рокови и одговорна лица.

За сваку активност постоји задужење и планиран рок за реализацију. По завршетку процене, који је индивидуалан за сваког корисника услуга, стручни тим определи степене подршке. Ово је и најважнији период у животу старе особе у Дому. Од начина пријема, прихвататања средине, сустанара, од подршке у првом периоду промене средине, зависи даљи живот, осећај припадности средини и сам квалитет живота старије особе.

Потпуна процена и израда плана започиње након временског периода прилагођавања. На основу прикупљених података о значајним догађајима у животу корисника, способностима старања о себи, интересовањима, породичним приликама – стиче се потпунији увид у потребе корисника. Индивидуални план заштите, за континуирано пружање услуге доноси стручни тим у сарадњи са упутним центром за социјални рад, заједно са корисником услуга. Веома је важно да особа буде сагласна са планом пружања услуга, јер сваки човек најбоље зна шта му је потребно и шта жели. Док је једној особи важан мир и спокој, друга жели активан живот и стално ангажовање. Једна особа највише брине о здрављу, а друга о доброј ис храни.

Индивидуални рад се спроводи у форми информативног, саветодавног рада од стране стручних радника, приликом обиласка корисника или на иницијативу самих корисника, на основу њихових тренутних потреба. Активности индивидуалног рада уређене су у смислу временског и садржајног структуирања у циљу остваривања континуитета и доступности ових активности свим корисницима. Групни рад спроводи стручни тим кроз организовање терапијских заједница психолог у оквиру психолошких радионица са структурисаним темама и утврђеним временском динамиком за сваку корисничку групу.

Током године стручна служба је имала интезивну сарадњу са упутним центима. У препискама разговорима изналажена су најбоља могућа решења за актуелну проблематику. Препознато је да све више упутних центара има потребу за хитним и неодложним збињавањем корисника и хитним обезбеђењем места услед експанзије проблематике.

Протеклих година, један од приоритета је био и едукација кадрова. Стручни радници су присуствовали многим стручним скуповима, састанцима, трибинама, као и Геронтолошким конгресима.

Поред тога, стручни радници су и чланови организација стручних радника и то: Друштва социјалних радника, Геронтолошког друштва Србије, Удружења стручних радника социјалне заштите, а имамо и члана Скупштине Коморе социјалне заштите.

Стручна служба током године пратила је и посећивала акредитоване програме едукације уз узимање учешћа на семинарима и другим стручним скуповима од значаја за рад. Сви стручни радници имају лиценце.

Рад се огледао и кроз помоћ и координацију волонтерског рада вођење документације и едукативни рад са запосленима и сарадњу са појединцима и групама са стране. Активно је учешће изради нових и измена процедура и смерница за поступање у раду.

Тешкоће ураду су углавном препознате у делу вођења документације. Садржај није довољно приближен, појашњен у пракси преобиман поготово у делу опредељења степена подршке. Актуелно је важећа категоризација корисника тако да у наредном периоду очекујемо помоћ у превазилажењу тешкоћа.

Радноокупациона терапија има за циљ психосоцијалну и функционалну рехабилитацију. Основни циљ је очување и унапређење потенцијала особе. Радним активностима се утиче на одржавање покретљивости, побољшање моторичких способности, посебно после болести или повреда. Такође, радним активностима се утиче на задовољење људских потреба, посебно потребом за припадношћу, увајавањем, самопоштовањем и поштовањем.

Радна терапија представља и превенцију психичким сметњама, јер удаљава од опсесивних мисли, апатије и очајавања, а истовремено јача концентрацију и обнавља везу са реалношћу.

Окупациона терапија има за циљ да мотивише кориснике да учествују у активностима које су за њих занимљиве, изазовне или представљају наставак њихових активности које су им представљале задовољство у досадашњем животу, па се на тај начин доприноси њиховој ресоцијализацији.

Радно окупациону терапију спроводе радни терапеути и радни инструктори. Активности се реализују у форми индивидуалног и групног рада, а њима су обухваћени сви корисници, при чему су се одређене активности прилагођавале могућностима и потребама корисника.

Установа редовно и плански обавља активности подршке у одржавању контаката са породицом, изградњи и одржавању односа са другим лицима у окружењу.

VI ОСТАЛЕ УСЛУГЕ КОЈЕ УСТАНОВА ПРУЖА

У оквиру Геронтолошког центра, од 2012. године, функционисало је Прихватилиште за одрасла и стара лица, као посебна радна јединица.

2021. године Установа није конкурисала на тендери за услугу, имајући у виду да није био могућ пријем корисника кроз ургентно збрињавање, а без урађеног ПСР теста.

VII ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

ЛИЦЕНЦИРАЊЕ

Установа од 22.09.2016. има лиценцу за услугу Прихватилишта за одрасла и старија лица, са утврђеним капацитетом од 6 корисника,
Број лиценце 022-02-00249/2016-19

Установа од 23.11.2016. има ограничenu лиценцу за пружање услуга домског смештаја за одрасле и старије особе, са утврђеним капацитетом од 334 корисника.
Број лиценце 022-02-00248/2016-19.

У току 2021. године, предат је захтев за обнављање лиценци.